

Sygn. akt V KO 87/22

POSTANOWIENIE

Dnia 26 września 2022 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Antoni Bojańczyk

w sprawie **A. K. i in.**

oskarżonej o czyn z art. 212 § 1 k.k.

po rozpoznaniu w Izbie Karnej na posiedzeniu w dniu 26 września 2022 r.,

wniosku Sądu Rejonowego w Grudziądzu

o przekazanie sprawy do rozpoznania innemu sądowi równorzędnemu

zawartego w postanowieniu z dnia 26 sierpnia 2022 r., II K 671/22,

na podstawie art. 37 k.p.k.

p o s t a n o w i ł

wniosek uwzględnić i sprawę przekazać do rozpoznania Sądowi Rejonowemu w Chełmnie.

UZASADNIENIE

Postanowieniem z dnia z dnia 26 sierpnia 2022 r., II K 671/22, Sąd Rejonowy w Grudziądzu wystąpił w trybie art. 37 k.p.k. do Sądu Najwyższego z wnioskiem o przekazanie niniejszej sprawy do rozpoznania innemu sądowi równorzędnemu z uwagi na dobro wymiaru sprawiedliwości. W uzasadnieniu wniosku wskazano, że oskarżoną w sprawie jest m.in. A. K., sędzia Sądu Rejonowego w Grudziądzu od 3 marca 2022 r., orzekająca w I Wydziale Cywilnym, były adwokat, zaś oskarżycielem prywatnym jest Ł. K., adwokat czynnie prowadzący kancelarię w obszarze właściwości Sądu Rejonowego w Grudziądzu. Strony postępowania są małżeństwem, toczą się pomiędzy nimi postępowania sądowe, tak karne, jak i cywilne, w tym rodzinne. W opinii sądu występującego z wnioskiem w trybie przepisu art. 37 k.p.k. rozpoznanie sprawy przez sąd właściwy

miejscowo może doprowadzić do powstania wątpliwości co do bezstronności sędziów orzekających w sądzie właściwym miejscowo, będących następstwem nie tylko samej świadomości zawodowych powiązań z oskarżoną ale i z oskarżycielem prywatnym, znanym adwokatem w lokalnym środowisku prawniczym.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje.

Inicjatywa Sądu Rejonowego w Grudziądzu zasługiwała na uwzględnienie i sprawę należało przekazać do rozpoznania innemu sądowi równorzędnemu z uwagi na dobro wymiaru sprawiedliwości.

Instytucja tzw. właściwości z delegacji, uregulowana w przepisie art. 37 k.p.k., ma charakter wyjątkowy. Skorzystanie z niej możliwe jest tylko wtedy, gdy na gruncie konkretnej sprawy dojdzie do zmaterializowania się okoliczności, które dają podstawę do twierdzenia, że w odbiorze społecznym mogą powstać wątpliwości co do istnienia warunków do obiektywnego i bezstronnego rozpoznania sprawy przez sąd właściwy miejscowo. Takie okoliczności w istocie materializują się w sprawie niniejszej:

W prywatnym akcie oskarżenia skierowanym przeciwko m.in. sędziemu Sądu Rejonowego w Grudziądzu A. K. sformułowano zarzut popełnienia czynu zakwalifikowanego jako przestępstwo z art. 212 § 1 k.k. na szkodę adwokata Ł.K. (prywatny akt oskarżenia, *k.1 akt o sygn. II K 671/22*).

We wniosku o przekazanie sprawy do rozpoznania innemu sądowi równorzędnemu akcentuje się bowiem także okoliczność związków tak sędziego A. K. z Sądem Rejonowym w Grudziądzu, jak i adwokata Ł. K., występującego przed tym Sądem w charakterze obrońcy i pełnomocnika w postępowaniach sądowych. Względ na dobro wymiaru sprawiedliwości przemawia za przekazaniem sprawy do rozpoznania innemu sądowi równorzędnemu na wniosek sądu właściwego miejscowo. Rozpoznanie sprawy karnej w postępowaniu jurysdykcyjnym przez sąd miejscowo właściwy, tj. Sąd Rejonowy w Grudziądzu, w odbiorze zewnętrznym może doprowadzić do powstania uzasadnionego przekonania co do braku istnienia adekwatnych warunków do obiektywnego rozpoznania sprawy, skoro rozstrzygnięcie, które ma wydać w postępowaniu karnym Sąd Rejonowy w Grudziądzu dotyczy odpowiedzialności karnej za czyn popełniony — według oskarżyciela prywatnego — przez sędziego orzekającej w ww. Sądzie, uprzednio

występującego jako adwokat w roli obrońcy i pełnomocnika w wielu postępowaniach toczących się przed tym Sądem. Jest to niewątpliwie okoliczność, która może podważać zaufanie co do istnienia warunków do bezstronnego i obiektywnego rozpoznania sprawy przez sąd właściwy miejscowo nie tylko w oczach samych zainteresowanych wynikiem postępowania (stron), ale — również — w odbiorze społecznym, skoro sąd miejscowo właściwy miałby rozstrzygać w przedmiocie zarzutu dotyczącego sędziego orzekającego w tym sądzie. Sąd Rejonowy w Grudziądzu nie bez racji wskazuje na kontakty towarzyskie jakie oskarżona sędzia utrzymuje z innymi sędziami tego Sądu, którzy znani są również oskarżycielowi prywatnemu z racji wykonywanego przez niego od wielu lat zawodu adwokata. Uzasadnia to zatem przekazanie sprawy innemu sądowi równorzędnemu do rozpoznania w trybie przepisu art. 37 k.p.k.

Mając powyższe na uwadze Sąd Najwyższy uwzględnił wniosek Sądu Rejonowego w Grudziądzu i orzekł jak w części dyspozytywnej postanowienia. O wskazaniu Sądu Rejonowego w Chełmnie jako właściwego do rozpoznania przedmiotowej sprawy w związku z uruchomieniem tzw. właściwości delegacyjnej zdecydowały — z jednej strony — względy czysto organizacyjnej natury (jest to sąd nieodległy względem sądu miejscowo właściwego), z drugiej zaś — powody pragmatyczne. Powierzenie sprawy do rozpoznania sądowi równorzędnemu, którego siedziba znajduje się poza obszarem właściwości Sądu Rejonowego w Grudziądzu, pozwoli zapobiec konieczności ewentualnego ponownego występowania z wnioskiem w trybie przepisu art. 37 k.p.k. w razie zainicjowania w niniejszej sprawie postępowania odwoławczego.

[as]